

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Præfatio Ad Clericos, & animarum pastores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

P R Æ F A T I O

Ad Clericos, & animarum pastores.

Ecclesia faciem majorum ævo fidei, morumq; integritate, & omnium virtutum quasi radius fulgentibus conspicuam, hodie quisquis flaccidam, nevis oblitam, sibi que difficilem intuetur, suspensus animo haret, & in excessu mentis sue cum Ieremia vate exclamat. Quomodo obscuratum est aurum, perit color optimus? Aurum syncera fidei, intacta religionis, scientia salvifica, vita incorrupte, perfecta charitatis. Unde malum hoc, unde Zizania! Impietas est, credere, ab immemore patrum dotalem sponso suo deseri, aut tot seculorum lapsu effectam, odibilem, repudio damnatam esse. Inimici hominis suspectam fidem intermixta tritico Zizania produnt, quibus materiam ignavia nostra, luxus, & securitas abunde suggerit. Nox opportuna fraudi, fraudis ignarus sopor soporis agnata desidia, & otium. Horum omnium denique soboles ignorantia. Unde quod priscis quoque Scitum (Trism. in Asdepio) contingit in multis remanere malitiam, defectu prudentie, scientiaq; rerum caelestium. Ex neglectu enim religionis divinae, qua constituta sunt omnia, contemptus, & sequela nascitur vitiorum totius mundi. Perseverante autem imperitia, atque inscitia vitia coalescunt, & vulnerant animam incurabilibus plagis, qua infecta iisdem atque vitata, quasi venenis intumescit. Ita Trismegistus.

Risum merentur, an lacrymas, qua rudium Clericorum, & Ministrorum exempla legimus: ut non immerito asinos rogatos vulgi effranis licentia indiget. Nec odii, & invidia unius hic effectus. Aliqua fidei hostes confixerint, plurimum certa memoria, & contestata fides habetur. Ioannes Eman. Zamora, & Tauri Episcopus, uti Navarrus refert in c. si quando de rescript. Except. 18. num. 8. Coegit Parochos annorum sexaginta linguam latinam discere, quam

P R Æ F A T I O.

vel nunquam didicerant, vel obiter attigerant. Credebant enim verò Athenæ illud. Nihil inanius, quàm multa scire. Caci, & duces cacorum, S. Caroli Borromæi Acta testantur, in amplissimâ Ecclesia Mediolanensis Diœcesi non uno in loco & pastore magnam cœlestis doctrinæ defectum inventum esse. Alias Diœceses qui lustrando peragrârunt iisdem tenebris obscuratam Verbi divini lumen, & obductas tetrâ caligine mentes offenderunt. Non pauci, quam Missam legerent, quæ cuique diei Canoniarum precum quota debeatur, quoritu modò, petentibus & indigentibus Sacramenta impertienda, ignorare. Cui tanto malo ingemiscere, vel irasci facilius, quàm remedium adferre queas. Nec ista præteriti temporis hæresi & perfidia contaminatâ propria lues fuit; comperies hodie, qui quantumlibet, adulti, Barbatique neque epistolam in choro neque lectionem aliquam absque solæcismo, nisi multo prius studio præmeditata, vel memoria commendatam pronuncient. Comperies in numero præsulum & pastorum agmine, qui animarum necessaria curâ, sacrorum mysteriarum dignitate spectâ, neglectaq;, frumenti, vini & olei pretium ad amassum norint: faciem cæli, spem fertilitatis, & indicem, quatuor anni multiformis tempora, priusquam quatuor Evangeliorum mandata, monita, vel testimonia inspiciant, magnam de minimis, modicam aut nullam de maximis curam gerentes. Quid sædius aut nocentius? sed horum omnium in promptu causa est. Quibus enim, dic sodes, in septentrione nostro hodie præbendarum spes certa, securæ consecutio est? annon magnatum famulis, Prælatorum assentatoribus, male natis nepotibus, ad strivam, quàm Ecclesiam aptioribus pueris? Pro scientiâ, ait Navarr. loco supra citato preces, & pretium, pro morum honestate nobilitas, favor, potentia, & divitiæ attenduntur. Etatem in scholis contrivisse, in libris effudisse patrimonium, scientiarum apicem contigisse, ad inopem, & in gloriam senectutem, quàm Canoniam, aut Dignitatem paratior via est. Cedit eruditio nummis, animi cultura viribus, ignorantie subtilitas, Favor brabeuta est, cognatio collatio. Et miramur adhuc inter tot Ecclesiæ præfectos, & bonorum spiritalium dispensatores adeò paucos numerari, qui fideles sunt, qui ex duabus tunicis dent unam non habenti, equâ lance munera dividant?

In vigilandum igitur summopere præsulibus, ne invalescens contagio cum tempore vires acquirat, & serò manum applicationibus desperationem inveniât. Nova semente opus est, Seminaria, & Gymnasia erigenda, tyronum Princeps sura sit: ignorantie bellum inditendum, errorum mater, ignavia nutritrix otiositas ultra Gangem releganda, ne ullum in Ecclesiâ alunis, ac ministris locum inveniat. Sacrorum Canonum vigeat institutio, disciplinæ, secundum illud Apostoli 1. ad Timoth. 4. vers. 16. Attende tibi, & doctrinæ. Tibi, ut te ipsum, doctrinæ.

PRÆFATIO.

doctrina, ut tecum multos perficias. Hinc monito, si quis alius. S. Carolus Mediolanensium Archiepiscopus, sui temporis lucidissimum Sidus morem exactè gessit. l. 7. Vitæ c. 2. à Carolo de Basilica Petri scriptæ. Etenim sibi attendens Iuris Civilis notitiam quâ fuerat adolescens imbutus minus competere arbitratus, Theologica & Canonica tantum amplexus est, quantum Cardinali magnam Ecclesiam regenti efficere posse concessum est. Ex Theologiâ scripturas divinas maximè sequebatur: Canonum ea scientia periusunda erat, quæ Patrum mores, & acta representans Ecclesia ordinanda rationem continet. Doctrina posthac etiam attendens, ut aliis prodesset, delegit, & constituit, qui sacrorum Canonum explanationi præesset, unde sacra morum instituta, & ritus optimumq; Ecclesiæ administranda genus hauriretur: quos verò eiusmodi cognitioni deditos nactus erat, eorum studiis benignè favit, ut quod etiam Romæ postea eiusdem generis studium excitatum est, illi non postremò videatur ascribendum. Longum esset, sigillatim edicere, quo quantoque labore, studio, & contentione Clericorum in literis profectum urserit, quæ non mediâ, & consilia exquisiverit, quantum de rebus annuis attribuerit. Non contentus uno Collegio plura erexit, fundavitq; ita maioribus ingenis consulens, ut qui à Summo desicerent, non deesse sibi, quo proficerent faterentur. Cura una, prima, & maxima erat, Ecclesiæ Ministros, Clerumq; univèrsim omni virtutum genere omnium disciplinarum ornamentis reddere, quoad fieri posset, absolutissimum. Inter alia media viros impulit ingenio, & doctrina præcellentes, qui quæ ad honestam educationem adolescentium, ad comparandam eloquentiam pro divini verbi prædicatione, munere Episcoporum, & Clericorum conscriptis libris evulgarent, ne muti unquam discere volentibus Magistri deessent. Quæ in re merito primas Theologi, & sacrorum Canonum interpretes obtineret, quod illarum scientiarum utilitas maxima, summaq; necessitas esse videatur. Quæ enim (malum) ratio permittat, rerum naturalium cognitionem, phisicas, aut mathematicas disciplinas cælestium mysteriorum, & sacri Iuris intelligentiæ anteponere. Occupètur sanè, & turbentur circa plurima Philosophi, unum hoc Ecclesiæ Ministris necessarium est, ut omnes muneris sui partes accuratè norint, quid choros, quid pastoralis cura postulet: quis habitus, qui mores deceant: quæ quantaq; obligatio precandi, psallendique: quæ sint bonorum Ecclesiasticorum iura & privilegia: ne vulgo cognita deprehensaq; proprii status ignorantia reddat despicabiles.

Id verò ut facilius & quasi compendiò assequatur Clericus, non vetera illa, semilatina Lapi, Accursii, Panormitani, Alexandri, Durandi, Oldradi, & similibus glossemata, sed eorum, qui nostro ævo proquinquiores, Cõmentaria, seu Paratitla legenda suadeo. Extat Vivian, Alagona, Andreas Vallent, Ant. Cucch,

PRÆFATIO.

Henricus Canisius, Paulus Lancelotus, quorum Institutiones ad difficiliora manu ducunt. Nec Vorburgi Rudimenta spreveris. Nostra autem Summa si cui arriserit, operam impendisse fortean non pœnitebit. Insuper multum proderit, sua Diœcesis mores, & statuta tum Synodaliū Decretorum lectione, tum usu, & quotidianâ obseruatione perspecta habere. His si morum vitæque integritas, qualis à Concil. Trident. Sess. 22. c. 3. de resol. præscribitur, accesserit, futurum speramus, ut obscurato Ecclesiastica dignitatis auro suus splendor redeat, color optimus restituatur, scandala tollantur, hæreticorum obreçtationes concidant. Clero, & Ecclesia auctoritas concilietur, qua piorum oculis gaudium pariat, improborum verò stimulum figat. Denique sic in ærumnosâ hac vitâ militet, ut illius qua in cœlo triumphat associari choro mereatur, eaq; præmia consequi, qua bonis Pastoribus, fidelibus ac prudentibus Ministris à supremo Pastore, & remuneratore DEO optimo, maximo, constituta sunt.

PROLE.